

**GYŐRI ÍTÉLTÁBLA
ELNÖKE**

9021 Győr, Domb u. 1.
t. 06 96 520-501
f. 06 96 520 -511
e. szeplaki@gyorltb.birosag.hu
www.gyorltelotabla.birosag.hu

2018.El.IV.N.7.1.

A GYŐRI ÍTÉLTÁBLA INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI SZABÁLYZATA

Győr, 2018. augusztus 9.

Készítette:

Dr. Méryei Szilvia
integritás felelős

Jóváhagyom:

Dr. Széplaki László
az ítéltábla elnöke

Tartalomjegyzék

I. Általános rész.....	3
I.1. Az integrált kockázatkezelési szabályzat célja	3
I.2. A szabályzat hatálya	3
II. Értelmező rendelkezések, a kockázat fogalma	3
II.1. Értelmező rendelkezések	3
II.2. A kockázat fogalma, típusai	4
III. Az integrált kockázatkezelés végrehajtásának szabályai	5
III.1. A kockázatkezelés meghatározása	5
III.2. Az integrált kockázatkezelési hatókör.....	5
III.3. Az integrált kockázatkezelés lépései.....	6
III.4. A kockázatkezelési ciklus elemei.....	7
III.5. A kockázatkezelésért felelős személyek kijelölése	9
IV. A korrupció és csalás, mint kiemelt kockázati tényezők kezelése.....	10
V. Kommunikáció és tájékoztatás	10
VI. A kockázatok és intézkedések dokumentálása és nyilvántartása.....	11
IV. Záró rendelkezések	11
1. melléklet	12
2. melléklet	16
3. melléklet	17
4. melléklet	19

I. Általános rész

A Győri Ítéltáblára vonatkozó egységes kockázatkezelési tevékenységgel összefüggő szabályokat a helyi sajátosságok figyelembevételével – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr.), valamint az államháztartásért felelős miniszter által kiadott módszertani útmutatóban foglaltakra figyelemmel – az alábbiak szerint szabályozom.

I.1. Az integrált kockázatkezelési szabályzat célja

A Szabályzat célja, hogy meghatározza a Győri Ítéltábla (a továbbiakban: ítéltábla) integrált kockázatkezelési eljárását, amely a kockázati tényezők meghatározását, azok értékelését, a kockázatokra adott válaszreakciókat és a kockázatok felülvizsgálatát, az ezzel összefüggő feladatokat ellátók hatáskörét, felelősségét és a dokumentálás rendjét foglalja magába.

A szabályzat rendelkezései arra irányulnak, hogy az Áht., a Bkr. és a módszertani útmutatók, ide vonatkozó előírásai, követelményei – az ítéltábla sajátosságainak figyelembevételével – érvényesüljenek.

I.2. A szabályzat hatálya

A szabályzat személyi hatálya kiterjed az ítéltábla minden bírájára és tisztviselőjére, míg a tárgyi hatálya az ítéltábla minden tevékenységére.

A szabályzat tárgyi hatálya az ítéltábla integrált kockázatkezelésével összefüggő munkafolyamatokra, azok végrehajtása során kifejtett tevékenységekre terjed ki.

A szabályzat része az ítéltábla belső kontrollrendszerének, amely tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, amelyek alapján az ítéltábla érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előírányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

II. Értelmező rendelkezések, a kockázat fogalma

II.1. Értelmező rendelkezések

a) folyamatgazda: az ítéltábla működési és gazdálkodási sajátosságaira figyelemmel meghatározott folyamatai végrehajtásáért elsődlegesen felelős személy;

b) indikátor: a teljesítménymérés eszköze, amely a működés valamely jellemzőjét (eredményesség, hatékonyság stb.) méri, különösen a bíróságok alaptevékenységére vonatkozó statisztikai mutatószámok, a bírósági vezetők igazgatási tevékenységére, a

bíróságok ügyforgalmára, valamint a bírói munkateher, a bírósági titkárok teljesítményének mérésére kialakított egyéni illetve összesített adatszolgáltatás;

c) integrált kockázatkezelési rendszer: olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését;

d) integritásfelelős: az ítélőtábla elnöke által kijelölt, az integritási és korrupciós kockázatok kezelésében résztvevő személy, aki az ítélőtábla elnökének közvetlen irányítása alatt áll (ahol a Bkr. integritás tanácsadót vagy szervezeti felelős említ, azon a szabályzat alkalmazásában a bíróság integritásfelelősét kell érteni.)

e) korrupció: a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény XXVII. Fejezetén belüli tényállások és ezen belül a kötelezettség vagy joggyakorlás elmulasztásának, hivatali helyzettel való visszaélésnek, a hatáskör túllépésének ígérete, megtörténte vagy erre vonatkozó felhívás megfogalmazása jogtalan előny ellenében vagy ennek reményében.

II.2. A kockázat fogalma, típusai

A kockázat szűkebb értelemben az ítélőtábla céljait veszélyeztető tényező.

A kockázat tágabb értelemben egy a jövőben valamilyen valószínűséggel bekövetkező esemény, tevékenység vagy annak elmulasztása, amelyek bekövetkezése általában negatív, de egyes esetekben pozitív hatással lehet az ítélőtábla által kitűzött célok elérésére.

A kockázat lehet

- a) véletlenszerű esemény,
- b) hiányos ismeret vagy információ,
- c) az ellenőrzés hiánya, illetve gyengesége.

Külső környezeti (stratégiára ható) kockázat az, amely hosszabb távon és esetleg időközönként módosuló formában, valamint tartalommal hat, és független az ítélőtábla működésétől. A külső környezeti kockázatot az ítélőtábla befolyásolni nem képes, de bekövetkezésére a vezetés megfelelő stratégiával képes felkészülni, hatását mérsékelni, kivételes esetekben kiküszöbölni.

Belső (működési) kockázat az, amely az ítélőtábla működésének, tevékenységének, folyamatainak rövidtávon ható hozadéka, melynek kiküszöbölése vagy mérséklése a vezetéssel szemben támasztott követelmény.

Eredendő kockázat az ítélőtábla feladatkörével és működésével kapcsolatos olyan belső sajátosság, ami a környezeti hatások vagy az erőforrások elégtelensége miatt hibák előfordulásához vezethet, és ami önmagában az ítélőtábla által nem befolyásolható.

Kontrollkockázat az, amikor az ítélőtábla belső kontrollrendszere a nem megfelelő kialakítás illetve működtetés miatt nem képes feltárni vagy megelőzni a hibákat, szabálytalanságokat.

Maradványkockázat a kockázatokra adott válaszlétezés után fennmaradó kockázat.

Korrupciós kockázat a korrupció bekövetkezésének veszélye.

III. Az integrált kockázatkezelés végrehajtásának szabályai

III.1. A kockázatkezelés meghatározása

A felelős szervezetrányítás egy olyan átfogó kockázatkezelési keretrendszer megvalósítását igényli, amely hozzájárul ahhoz, hogy a vezetés:

- egységesen értelmezhesse a stratégiai célok elérését, az eredményesség növelését gátló, késleltető kockázatokat, és a kezelésükre kialakított módszereket;
- megfelelően orientálja a munkatársakat a kockázatok és várható hatásuk olyan időben való jelzésére, amikor még megelőző módon lehet a védekező intézkedéseket, döntéseket meghozni;
- elfogadtassa minden munkatárssal a kockázatok kezelésének kialakított gyakorlatát, és a jó munkahelyi légkör megteremtésével ösztönözze őket a kockázatkezelésben való részvételre;
- a megfelelő kockázatkezelés segítségével készítet, a vezetés kockázatkezelési tevékenységéről szóló jelentés körültekintő, teljes körű és megbízható legyen.

Az integrált kockázatkezelési tevékenység célja:

- a kockázatelemzés során felmérni és megállapítani az ítéltábla tevékenységében rejlő kockázatokat,
- a kockázatkezelés rendjének kialakítása során meghatározni azon intézkedéseket és megtételük módját, amelyek csökkentik (illetve megszüntetik) a kockázatokat, másrészt megelőzik az ítéltábla működésére gyakorolt negatív hatások bekövetkeztét.

A kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A vezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beágyazzák, és a szervezet minden tagja megértse a kockázatkezelés értékét.

Fontos figyelembe venni, hogy az integrált kockázatkezelés elsősorban a szervezet feladatellátását támogató belső folyamat, és nem az adott költségvetési szerven kívüli szervezetek, hatóságok igényeit szolgálja.

III.2. Az integrált kockázatkezelési hatókör

Az integrált kockázatelemzés felöleli az ítéltábla valamennyi tevékenységi területét.

A bíró és az igazságügyi alkalmazott munkavégzése során észlelt kockázatokat haladéktalanul jelzi a folyamatgazdának.

Amennyiben a kockázat kezelése meghaladja a kockázatot észlelő és a folyamatgazda hatáskörét, a kockázat kezelésének szükségességét a folyamatgazda szolgálati úton jelzi az intézkedésre jogosult vezetőnek.

A szervezeti egység vezetője saját hatáskörben kezeli a kockázatot, vagy ha a kockázat kezelése meghaladja a hatáskörét, - a kockázat hatásának jelentőségétől függően - vagy azonnal értesíti az ítéltábla elnökét, vagy az integrált kockázatkezelési feladatok ellátásával megbízott tisztviselőt.

Az ítélőtábla elnöke vagy saját hatáskörben kezeli a kockázatot, vagy amennyiben a kockázatkezelés meghaladja a hatáskörét, előterjeszti a központi igazgatási intézkedést igénylő javaslatát az OBH elnökének.

A kockázatokra adott válaszlépések kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős személyek részére az ítélőtábla elnöke biztosítja az integrált kockázatkezeléssel összefüggő feladatok ellátásához szükséges feltételeket.

Az ítélőtábla elnöke az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására az integritásfelelőst jelöli ki.

A folyamatgazdáknak együtt kell működniük az integritásfelelőssel.

III.3. Az integrált kockázatkezelés lépései

Az integrált kockázatkezeléssel kapcsolatos tevékenységek sorrendben az alábbiak:

1. A végrehajtás támogatása érdekében folyamatgazdák kijelölése szükséges.
2. Az ítélőtábla működési folyamatainak azonosítása, és a működési folyamatokban rejlő kockázatok felmérése és megállapítása.
3. A kiemelt kockázati tényezők beazonosítása/feltárása, amelyek az ítélőtábla működését, kiemelt céljainak elérését veszélyeztetik.
4. Kockázatok felmérése eredményeként integrált kockázati leltár készítése. Ezen a leltáron belül szükséges azonosítani a különféle speciális kockázattípusokat, majd meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos monitoringját.
5. Az integrált kockázati leltárból külön szükséges kiemelni az integritási, illetve a korrupciós kockázatokat, melyek elemzése, értékelése alapján készül az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V. 31.) OBH utasításban (a továbbiakban: integritási szabályzat) meghatározott éves integritási munkaterv, valamint a három évenkénti hosszabbtávú korrupció megelőzési intézkedési terv.
6. A kockázatokhoz kapcsolódó lehetséges reakciók azonosítása.
7. A kritikus tényezők kezelésére kockázatkezelő javaslatok megfogalmazása, döntés a kockázatok kezeléséről: a kockázatok, illetve hatásukat milyen módon kívánja a vezetés mérsékelni, elkerülni és/vagy a bekövetkezés valószínűségét csökkenteni.
8. A válaszüntézkedés beépítése a kockázatkezelési tevékenység folyamatának felülvizsgálatába.

Ezek a lépések a való életben nem különülnek el élesen egymástól, hanem egybeolvadnak, átfedik egymást.

A kockázatkezelés fent vázolt lépései mellett léteznek még olyan tényezők, illetve elemek, amelyek valamilyen módon beépülnek a folyamatba, és lényeges részének tekinthetők.

Ezek a tényezők a következők:

- kommunikáció és tájékoztatás,
- a szervezet kapcsolatai,
- a szervezet környezete.

A kockázatok kezelését éves ciklusban kell megvalósítani. Az ütemezést úgy kell kialakítani, hogy a kockázatok értékelése legkésőbb az adott év október 31-ig, az integrált kockázatkezelési intézkedési terv adott év november 30-ig elkészüljön, annak érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszerből a belső ellenőrzés és az integritásfelelős is ki tudja nyerni a saját feladat ellátásához szükséges információkat.

Az integrált kockázatkezelési intézkedési tervet az integritásfelelős készíti el és az ítélőtábla elnöke hagyja jóvá.

III.4. A kockázatkezelési ciklus elemei

A kockázatkezelés kereteinek meghatározása során az ítélőtábla elnöke:

a) az ítélőtábla célkitűzéseit, elvárt eredményeit rögzíti, a célokra ható gazdasági és jogszabályi környezetet meghatározza, az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célok és az ítélőtábla elnökének adott évre szóló célkitűzései figyelembevételével (ennek a tevékenységnek az időpontja az összbírói értekezlet időpontjához vagy az éves munkaterv összeállításához köthető.);

b) az évközben jelentkező, előre nem prognosztizálható jelentősebb esemény miatti döntéshozatal előtt ismét meghatározhatja az integrált kockázatkezelés kereteit.

A kockázatok feltárása, azonosítása az ítélőtábla céljainak elérését veszélyeztető kockázatok számbavételével történik. (A 1. melléklet példákon keresztül mutatja be, hogy milyen külső és belső kockázatok lehetnek hatással az ítélőtábla célkitűzéseire.) A kockázatok feltárásában a tevékenységekkel mindennapi szinten foglalkozó bírák és igazságügyi alkalmazottak, különösen a vezetők egyaránt részt vesznek.

A működési folyamatokra ható, korábban még nem tapasztalt kockázatokat a végrehajtási szinten feladatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak kötelesek feltárni és haladéktalanul jelenteni az intézkedésre jogosult folyamatgazdának.

A folyamatgazdák jelzései alapján az ítélőtábla valamennyi szervezeti egysége vezetőjének fel kell mérni azt, hogy mi jelenthet kockázatot az általa irányított, felügyelt területen. A feltárt kockázatot az 2. melléklet szerinti szerkezetben lehetőség szerint a javasolt intézkedéssel együtt kell az integritásfelelős útján az ítélőtábla elnöke elé beterjeszteni.

A kockázatkezelési folyamatban résztvevők feladatmegosztásának mintáját a 3. melléklet tartalmazza.

A stratégiai jellegű kockázatok feltárása az ítélőtábla elnökének és elnökhelyettesének vagy a bíróság elnöke által erre a feladatra kijelölt bírósági vezetőnek a feladata.

A beazonosított kockázatokról és az azokkal kapcsolatban előírt intézkedésekről az integritásfelelős az 2. melléklet szerinti nyilvántartást vezeti.

A kockázatelemzés és értékelés során az integritásfelelős a célok elérését veszélyeztető kockázatokat azonosítja és értékeli a válaszlépések (intézkedések) meghatározása érdekében. A kockázatok elemzése az egyes kockázatok előfordulási valószínűségének és lehetséges hatásának becslését jelenti. A kockázatok minősítése a célokra gyakorolt hatás és a bekövetkezési valószínűség becsült nagyságának egy háromfokozatú – alacsony, közepes, magas – skálán történő besorolással valósul meg.

A kockázati térkép a kockázatok értékelésére a 4. sz. mellékletben rögzített módszer.

Ennek során az ítélőtábla háromfokozatú mátrixban - magas, közepes vagy alacsony – a határozza meg az egyes kockázatok minősítését annak hatása és bekövetkezési valószínűsége alapján.

A beazonosított kockázatokat a folyamatgazda – szükség szerint a döntéshozatalra jogosult vezető döntésének kezdeményezésével – a tervezéstől a döntéshozatalon át a végrehajtásig bármely munkafolyamat során kezelheti. Az integrált kockázatkezelés legeredményesebb eszköze a hatékony folyamatba épített ellenőrzés. A folyamatba épített ellenőrzés

hatékonyságát támogatja az ellenőrzési nyomvonal kialakítása. Az ellenőrzési nyomvonal kiépítése alapján lehet a megfelelő kockázatelemzési tevékenységet ellátni. A kockázat kezelésének módját és eszközét (az alkalmazni kívánt kontrollt) minden egyes beazonosított kockázat esetében külön kell meghatározni.

A kockázatkezelés módjai és lehetséges eszközei:

1. A kockázatos tevékenység megszüntetése

Az ítéltábla ezt a módszert csak korlátozottan, alaptevékenységének ellátásánál nem, csak kiegészítő tevékenységeinek ellátásához (különösen bérbeadás, bérlés esetén) alkalmazhatja.

2. A kockázat elviselése, elfogadása

Az ítéltábla vezetése akkor dönthet ezen kockázatkezelési mód választása mellett, ha a kockázat hatásának kivédése illetve mérséklése több erőforrást vesz igénybe, mint a kockázatos tevékenységből származó kár.

3. A kockázat megosztása

Kockázat megosztási technikák különösen:

- a) kiszervezés: a különleges szakértelmet kívánó feladatot arra specializálódott személlyel vagy szervezettel végeztetik (pl.: közbeszerzési tanácsadó, őrzés-védelem, műszaki ellenőr, foglalkozás-egészségügyi szolgálat)
- b) biztosításkötés: a tevékenység ismert kockázatának bekövetkezési hatását a biztosítóval kötött szerződés révén lehet mérsékelni (pl.: Casco biztosítás, épület-, felelősségbiztosítás).

4. A kockázati kitettség csökkentése

4.1. A MEGELŐZŐ kontrollok révén az ítéltábla a nem kívánt következménnyel járó kockázat realizálódásának lehetőségét korlátozza. Ilyen megelőző kontrollnak tekinthető eszközök az ítéltábla különösen az alábbiak:

- a) belső szabályzatok, ügyrendek kialakítása, ezek jogszabály illetve közjogi szervezetszabályozó eszköz változásának megfelelő módosítása,
- b) a munkaköri leírásokban foglalt pontos feladat-meghatározás, a hatáskörök és feladatkörök szétválasztása,
- c) a belső kontrollok kialakítása, működtetése,
- d) a bírósági vezetők által végzett - az irányító szerv igazgatási szabályzatában és az ítéltábla Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott - rendszeres ellenőrzés, írásbeli és szóbeli beszámoltatás,
- e) a bírósági statisztikai mutatók és egyéb teljesítménymérésre kialakított indikátorok értékelése, elemzése,
- f) az eljárási folyamatok és a munkaszervezés ésszerűsítésére alkalmazott igazgatási eszközök (munkacsoportok működtetése, workshopok szervezése, koordinátori és szakértői hálózatok kialakítása),
- g) az információhoz és az informatikai rendszerekhez való hozzáférés rendszeres felülvizsgálata, módosítása.

4.2. A KORREKCIÓS kontrollok egy realizálódott kockázat következményeinek és hatásának mérséklését szolgálják. Ilyen korrekciós kontrollnak tekinthető eszközök különösen az alábbiak:

- a) a rendszeres jelentéstételi kötelezettségen túl előírt eseti jelentések,
- b) szervezeti átalakítások, tartós vagy átmeneti munkaerő átcsoportosítás,
- c) a munkateher arányosítását szolgáló kirendelések,
- d) az ítéltáblán eljáró tanácsok összetételének megváltoztatása,

- e) közjogi szervezetszabályozó eszközök és jogszabály-módosítások kezdeményezése.

4.3. Az IRÁNYMUTATÓ kontrollok egy meghatározott követelmény elérését szolgálják. Ilyen iránymutató kontrollnak tekinthető eszközök az ítélőtáblán különösen az alábbiak:

- a) a felmerült szakmai problémák értelmezésére szervezett képzések, konferenciák,
- b) az ítélkezés egységességét szolgáló intézkedések,
- c) együttműködés más hivatásrendekkel,
- d) a bírák és igazságügyi alkalmazottak kompetenciájának felmérése, fejlesztése,
- e) a jó gyakorlatok megosztása.

4.4. A FELDERÍTŐ kontrollok célja, hogy fényt derítsenek olyan esetekre, amikor nem kívánt események következnek be; a nem kívánt esemény bekövetkezésének okait tárják fel utólagos vezetői ellenőrzések vagy belső ellenőri vizsgálatok elrendelésével, amelyek utólagos jellegük miatt a jövőbeni hasonló hiányosságok ismétlődésének megakadályozását szolgálják. Mivel csak az esemény bekövetkezése után fejt ki hatását, ezért kizárólag abban az esetben használható, amennyiben lehetőség van a kár, vagy veszteség elfogadására. Ilyen felderítő kontrollnak tekinthető eszközök különösen az alábbiak:

- a) a bírósági vezetők által végzett igazgatási vizsgálatok, azok megállapításaira készített intézkedési tervek,
- b) a belső és külső ellenőrzés megállapításainak, tapasztalatainak értékelése, hasznosítása, azokra készített intézkedési tervek,
- c) projekt megvalósításáról szóló jelentés, melyből nyert tapasztalatok a későbbiekben is felhasználhatók,
- d) az ügyfélvisszajelzések hasznosítása.

A monitoring (nyomon követés) során egyrészt a helyi körülményekre és sajátosságokra kialakított integrált kockázatkezelési rendszer időközönkénti felülvizsgálatát kell elvégezni abból a célból, hogy az alkalmazott kockázatkezelési módszerek megfelelően segítik-e az ítélőtábla működését, feladatának ellátását, céljai elérését. Ennek keretében minden egyes kockázat minősítését évente legalább egyszer felül kell vizsgálni, amelynek időpontját az adott kockázat válaszlépéseinek határidejéhez célszerű igazítani. Másrészt a nyomon követés – a kockázatkezelés során választott módtól és eszköztől függően – a feladattervben (intézkedési tervben) foglalt, az integrált kockázatkezelés végrehajtásához szükséges feladat felelős általi, határidőben történő végrehajtásának ellenőrzését szolgálja. A határidőben végre nem hajtott intézkedések esetén a felelős személy beszámoltatása, a végrehajtást akadályozó tényezők feltárása is szükséges.

A kockázatok feltárása, azonosítása, az elemzés, értékelés és a monitoring feladatok ellátására a folyamatgazda köteles. A munka koordinálása az integritásfelelős feladata.

III.5. A kockázatkezelésért felelős személyek kijelölése

A belső kontrollrendszeren belül az ítélőtábla kockázatkezelési feladatainak ellátásáért az ítélőtábla elnöke a felelős, aki tevékenységét az alább meghatározott vezetők útján gyakorolja:

- az ítélőtábla elnökhelyettese
- a kollégiumvezetők a kollégiumok ügyrendjének megfelelően, szakterületei vonatkozásában,

- az IGH vezető és az irodavezetők szervezetük tevékenységére vonatkozóan,
- az informatikai osztályvezető az ítélőtábla informatikai tevékenységére vonatkozóan,
- kockázatkezelő a fentiekén túl minden olyan személy, aki döntéseivel, tevékenységével befolyással bír a szervezeti cél megvalósításához szükséges folyamatokra.

A kockázatkezelés működtetése támaszkodik a külső ellenőrző szervezetek, OBH, PEÖF, belső ellenőr ajánlásaira, valamint az illetékes vezetők által végrehajtott szakellenőrzések megállapításaira.

A szervezeti egységek vezetői szervezetüket illetően kötelesek intézkedni a szervezetükre vonatkozó belső kontrollrendszer kidolgozásában, ellenőrizhető, dokumentált módon történő szakmai együttműködésre, a kapcsolódó tevékenységek, illetve a kötelező egyeztetések meghatározása, a kockázatok felmérése, értékelése és kezelése terén jelentkező feladatok, a kapcsolódási pontok, hatáskörök egyértelmű, összehangolt szerepeltetése érdekében.

A tevékenységek mélységét, részletességét a szakfeladatokkal összhangban kell meghatározni.

IV. A korrupció és csalás, mint kiemelt kockázati tényezők kezelése

Az ítélőtáblán kiemelt figyelmet kell fordítani a súlyosabb szervezeti integritást sértő események (csalás, korrupció) mint kiemelt kockázatok kezelésére. Az integrált kockázatkezelés során a szándékosan elkövethető szervezeti integritást sértő események megelőzésére kell a fő hangsúlyt helyezni.

A szándékos szervezeti integritást sértő események körébe tartozik különösen a csalás, a sikkasztás, a partnerrel, ügyféllel való összejátszás, a megvesztegetés, a szándékos szabálytalan kifizetés, a nyilvántartások tudatosan meghamisított vezetése.

A kiemelt kockázati tényezőket jelentő események kezelésére vonatkozó részletes eljárásrendet – észlelés, bejelentés, intézkedés, nyilvántartás – az ítélőtábla szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje tartalmazza.

A korrupciós kockázatokkal és a külső kapcsolattartókkal való találkozással összefüggő kockázatokra vonatkozó részletes előírásokat az integritási szabályzatról szóló 6/2016.(V. 31.) OBH utasítás tartalmazza.

V. Kommunikáció és tájékoztatás

A kommunikáció és tájékoztatás nem egy különálló lépés a kockázatkezelés folyamatában, hanem az egészet végig kísérő és átható igen lényeges tényező, amelynek az alábbi aspektusai emelhetők ki:

1. Már a kockázatok beazonosítása is a kommunikáción alapul. A megfelelő információs források felkutatása, kontaktok kialakítása és a velük folytatott hatékony kommunikáció nagyban megkönnyíthetik és felgyorsíthatják a kockázatok beazonosításának folyamatát.
2. Fontos annak biztosítása, hogy a szervezeten belül mindenki saját felelősségi körére vonatkozóan megértse, hogy mi a szervezet kockázati stratégiája, mik a kockázati prioritásai, és hogy saját feladataik hogyan illeszkednek bele az egész folyamatba. Ha ez hiányzik, a kockázatkezelést nem lehet megfelelően és hatékonyan ellátni.
3. Szükség van az egyes tevékenységek elvégzése során nyert tanulságok és információk kommunikálására azok felé, akik tanulhatnak belőle. Például ha a szervezet egyik

egysége kidolgoz egy hatékony eljárást egy újonnan felmerült kockázat kezelésére, akkor biztosítani kell, hogy az eljárás eljusson mindazokhoz, akik szintén találkozhatnak egy ilyen jellegű kockázattal.

4. A vezetés minden szintjének folyamatosan és aktívan biztosítékot kell keresnie és kapnia a hatáskörükbe tartozó kockázatok kezeléséről. Szükséges, hogy elegendő információ álljon rendelkezésükre, amely lehetővé teszi számukra, hogy a kockázat kezelésére megfelelő tervet dolgozzanak ki ott, ahol a maradvány kockázat mértéke nem megfelelő, illetve biztosítékot kapjanak a látszólag megfelelően kontrollált kockázatokról.
5. Fontos hogy az ítélőtábla a tevékenységében érintett és érdekelt csoportok felé is kommunikáljon arról, hogy miként kezeli a kockázatokat. Ily módon biztosíthatja őket, hogy szervezet képes azt nyújtani, amit elvárnak tőle, és egyúttal kezelheti ezen csoportok elvárásait is annak tükrében, amit a szervezet ténylegesen nyújtani képes. Ez különösképpen fontos olyan kockázatok esetében, amelyek a társadalmat vagy annak egy rétegét érintik, ahol is az, a kormányzat kockázatra adott válaszából nagymértékben függ.

VI. A kockázatok és intézkedések dokumentálása és nyilvántartása

Az ítélőtábla elnöke által kijelölt szervezeti felelős gondoskodik az ítélőtábla összesített kockázat-nyilvántartásának elkészítéséről, vezetéséről. A nyilvántartás kockázati kategóriánként tartalmazza:

1. Kockázatok meghatározását,
2. A kockázat bekövetkezése valószínűségét
3. A szervezetre gyakorolt hatását;
4. A kockázat kezelésére javasolt intézkedést;
5. A felelős megnevezését;
6. Az intézkedés határidejét;
7. Az intézkedés végrehajtásáról ellenőrzést (monitoring).

A nyilvántartás vezetése biztosítja a kockázatok kezelésére tett intézkedések nyomon követését.

IV. Záró rendelkezések

Jelen szabályzat rendelkezéseit 2018. szeptember 1. napjától kell alkalmazni. Egyúttal hatályát veszti a 2016. október 1-jétől hatályos 2016.El.II.B.1.11. számú Integrált Kockázatkezelési Szabályzat.

A szabályzat megismerését a munkavállalók megismerési záradékban dokumentálják.

1. melléklet

Az ítélőtáblát érinthető kockázatok
(múltbéli tapasztalatok alapján, nem taxatív jellegű felsorolás)

I. KÜLSŐ KOCKÁZATOK	
1. Gazdasági, társadalmi	<ul style="list-style-type: none">• a gazdasági növekedés visszaesése (recesszió) hatásaként több gazdasági szervezet ellen indul csőd- illetve felszámolási eljárás vagy végelszámolás, amelynek hatására nő a bíróságon az ügyérkezés• a bankok kamatpolitikája és hitelezési gyakorlata következtében megnövekedik a fogyasztói kölcsönszerződésekkel kapcsolatos ügyek száma
2. Jogi, szabályozási	<ul style="list-style-type: none">- A közigazgatási, illetve a bírósági szervezetrendszer változása<ul style="list-style-type: none">• a Kormánytisztviselő Döntőbizottság felállításának hatására a munkaügyi perek száma csökken- Hatásköri és illetékességi szabályok változása- A jogalkotás, jogszabály-módosítás hatásaként jelentkező ügyérkezés növekedés<ul style="list-style-type: none">• a civil szervezetek bejegyzése miatti ügyforgalom-növekedés• a civil szervezetek elektronikus nyilvántartása• szabálysértési ügyek számának növekedése• természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény, amely új nemperes eljárásként bevezette a bírósági adósságrendezési eljárást• cégbírósági ügyek számának növekedése,- Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása
3. Nemzetközi	<ul style="list-style-type: none">• a migrációs válság bírósági szervezetre gyakorolt hatása miatti ügyforgalom-növekedés
4. Hírnév, társadalmi elvárások	<ul style="list-style-type: none">• a Bíróságot illetve a bírósági szervezetrendszert érintő negatív tartalmú sajtómegjelenések• az ítélkezés időszerűségével kapcsolatos fokozott elvárások• az egységes ítélkezés (jogegység) elvárása
5. Elemi csapások	<ul style="list-style-type: none">• a pincében tárolt iratok károsodása vagy megsemmisülése• bűnjelek károsodása vagy megsemmisülése• épületkárosodás miatti rendkívüli kiadások• az áramellátás hiánya miatti munkavégzés-kiesés
II. PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK	
1. Költségvetési	<ul style="list-style-type: none">• a kötelezően elvégzendő tevékenység ellátására nem elegendő a rendelkezésre álló forrás vagy csak minőségromlással

	<p>biztosítható</p> <ul style="list-style-type: none"> • az ügyérkezés vagy befejezés számának növekedése következtében az ítélezéshez kapcsolódó költségek növekednek • jogszabályváltozás következtében egyes juttatások mentesek lettek a végrehajtás alól, amely bevételkiesést okoz • jogszabályváltozás következtében emelkednek az ítélezés költségei <ul style="list-style-type: none"> • kirendelt védői díjak emelkedése • tolmácdíjak emelkedése • szakértői díjak növekedése • évközi kötelezően ellátandó feladatbővülés, amelynek nem biztosított a költségvetési fedezete • büntető ügyekben az első iratmásolás ingyenessége mint költségnövelő tényező • egyes felújítások kapcsán az üzemeltetési költségek nőnek (akadálymentesítés miatt a liftek üzemeltetési és karbantartási költségei többletkiadásként jelentkeznek)
2. Biztosítási	<ul style="list-style-type: none"> • csak a minimumbiztosítás finanszírozható • a minimumbiztosítás sem finanszírozható, így a vagyonelemek biztosítása elmarad
3. Közbeszerzési	<ul style="list-style-type: none"> • a legalacsonyabb ajánlati ár is magasabb a tervezettnél jogorvoslati eljárás miatti kései projektkezdés
III. BELSŐ KOCKÁZATOK	
1. Tevékenységi	<ul style="list-style-type: none"> • a jogszabályok eltérő értelmezése, az egységes joggyakorlat hiánya • az eljárási és ügyviteli határidők be nem tartása • a jogszabályváltozást nem vagy késve követi a belső szabályozás változása • a jogszabályváltozás ismeretének hiánya
2. Működési	<ul style="list-style-type: none"> • bírósági célokat szolgáló szervezeti struktúra csak részben megfelelő • nem megfelelő kontrollrendszer kialakítása • a feladatellátáshoz szükséges információ hiánya • tárgyi feltételek nem megfelelő biztosítása a megnövekedett ügyérkezésre figyelemmel (tárgyalótermek, informatikai eszközök) • a karbantartásra fordítható összegek elégtelensége miatti épületkárosodások a működést veszélyeztetik

3. Informatikai	<ul style="list-style-type: none"> • az elavult hardverek meghibásodása • az előregedett szerverek a megnövekedett adattartalom tárolására, futtatására nem alkalmasak • a régi gépeket az új alkalmazások futtatása lelassítja • az új gépeken a Microsoft alapú szoftverek hiánya miatt egyes alkalmazások nem működnek (Forrás SQL, statisztikai szoftver) • a szükséges új szoftverek beszerzése elmarad • integráltság hiánya • új alkalmazások bevezetésekor felmerülő egyéb üzemeltetési és emberi erőforrás kockázat • üzemeltetési és működésfolytonossági kockázatok (vírus, stb.)
IV. AZ EMBERI ERŐFORRÁS KOCKÁZATA	
1. Humánerőforrás mennyisége és minősége	<ul style="list-style-type: none"> - Az időszerű ítélkezéshez megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkaerő biztosítása <ul style="list-style-type: none"> • munkateherben lévő különbségek • kompetenciában jelentkező különbségek • a legjobb tisztviselőket más szervek elcsábítják jobb fizetési feltételekkel - Jogszabályváltozásból eredő humánerőforrás kockázat <ul style="list-style-type: none"> • nők 40 éves munkaviszonyt követő nyugdíjazásának lehetősége • a bírák nyugdíjazására vonatkozó jogszabály-módosítás • létszámstop - A tartósan távollévők kiesett munkaerejének pótlása <ul style="list-style-type: none"> • várandósság, szülési szabadság, CSED, GYED, GYES idejére történő határozott idejű foglalkoztatás • váratlan, hosszantartó betegség
2. Egészségügyi és biztonsági	<ul style="list-style-type: none"> • a bírák és igazságügyi alkalmazottak túlterheltsége, fásultsága • általános érdektelenség, kiégés • a beléptetési, adatvédelmi, informatikai biztonsági előírások nem megfelelő betartása
3. Személycserék	<ul style="list-style-type: none"> • vezetőváltás • kulcsfontosságú munkaerő kiesése, távozása
V. INTEGRITÁSI KOCKÁZAT	
1. Integritási	<ul style="list-style-type: none"> • a szervezet célkitűzéseit, értékeit, elveit sértő vagy veszélyeztető visszaélés, szabályoktól eltérő tevékenység, vagy egyéb esemény lehetősége: pl: • a szervezet munkatársai nem azonosulnak a szervezeti etikai szabályokkal; • az összeférhetlenségi követelményeket nem tartják be • a belső kontrollrendszer hiányos, vagy működése nem

	<p>megfelelő;</p> <ul style="list-style-type: none"> • a bírósági szolgálati jogviszonyból fakadó kötelezettség vétkes megszegése; • az etikai alapelvek és részletszabályok vétkes megsértése
VI. KORRUPCIÓS KOCKÁZAT	
<p>1. Korruptiós (Olyan integritási kockázat, amely korrupciós (bűn)cselekmény bekövetkezésének a lehetőségét jelenti)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jogtalan előny kérése, a jogtalan előny vagy ennek ígéretének elfogadása, illetve a harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával történő egyetértés; • ajándékok elfogadása; • korrupciós helyzetről a bejelentési kötelezettség elmulasztása; • hivatali helyzettel történő visszaélés

2. melléklet

Az ítéltábla kockázatainak nyilvántartása

Kockázati kategóriák	A kockázatok meghatározása	A feltárt kockázatok értékelése		A kockázat kezelésére javasolt intézkedés, felelős és határidő	Monitoring (az intézkedés végrehajtásának ellenőrzése)
		A bekövetkezés valószínűsége alacsony/közepes/magas	Az ítéltáblára gyakorolt hatás alacsony/közepes/magas		
Külső kockázatok					
Pénzügyi kockázatok					
Belső kockázatok					
Az emberi erőforrás kockázatai					
Integritási kockázatok					
Korrupciós kockázatok					

3. melléklet

Feladatmegosztás a szervezetten belül (ki, miért felelős a kockázatkezelési rendszer kialakításában és működtetésében)

Integrált kockázatkezelés	Költségvetési szerv vezetője	Folyamatgazdák	Munkatársak	Munkacsoport/ integritásfelelős	Az integrált kockázat-kezelési rendszer koordinálására kijelölt szervezeti felelős (Integritás tanácsadó)	Belső ellenőr
Kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése	Integrált kockázatkezelési szabályzat kiadása; Munkacsoport felállítása; integritásfelelős kinevezése; integrált kockázatkezelési intézkedési terv jóváhagyása; a végrehajtás elrendelése	Integrált kockázatkezelési szabályzat véleményezése	Integrált kockázatkezelési szabályzat véleményezése	Integrált kockázatkezelési szabályzat előkészítése;	A Btr. 7. § (4) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására szervezeti felelőst jelöl ki. Ha a költségvetési szerv integritás tanácsadót	Bizonyosságot nyújtó tevékenysége keretében értékeli a szervezet kockázat-kezelési rendszerét és javaslatot tesz annak fejlesztésére; Tanácsadó tevékenysége keretében – a szervezetről és a szervezeti kockázatokról való átfogó ismereteivel – támogatja a kockázatok elenzését; A belső ellenőrzés folyamatszabályzó -ként azonosítja és értékeli a saját folyamatának kockázatait; meghatározza a kockázatok csökkentésére vonatkozó intézkedéseket
Kockázatok azonosítása	Közreműködik a szervezeti szintű kockázatok azonosításában	Felelős a szervezeti és a folyamat szintű kockázatok azonosításában	Közreműködik a szervezeti és a folyamat szintű kockázatok azonosításában	Az azonosított kockázatok csoportosítás, átfedések kiszűrése; Integrált Kockázati Leltár (Risk Inventory) készítése	A kockázatok kis csoportokban történő azonosításának megszervezése, lebonyolítása	
Kockázatok	Jóváhagyás	A Kockázati	Közreműködik a	Kockázati Kriteérium készítése	tanácsadó látja el.	Munkacsoport

értékelése			Kritérium Mátrix alkalmazásával értékelheti a kockázatokat; A kockázatok értékelésével meghatározhatja a folyamat kockázatosságát	kockázatok értékelésében	Mátrix kialakítása; Kockázatok értékelésének összegzése; Kockázati Térkép elkészítése	<i>Ha van integritás tanácsadó és ettől függetlenül belső kontroll felelős és/vagy kockázat menedzser is kijelölésre került, akkor együttműködnék a feladataik ellátásában.</i>	koordinálása	
Integrált Kockázatkezelési Intézkedési terv készítése	Kockázati tűrőhatár meghatározása; Jóváhagyás; Munkatársak tájékoztatásának biztosítása az azonosított kockázatokról	Javaslatot tesz a kockázatok csökkentésére vonatkozó stratégiára és a szükséges intézkedések megtételére	Megismeri a szervezet azonosított kockázatait és közreműködik a kockázatok csökkentésére kialakított válaszlépések végrehajtásában	Integrált Kockázatkezelési Intézkedési terv előkészítése			Munkacsoport koordinálása	
Az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési terv nyomon követése	Beszámoltatás	Beszámol az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési terv végrehajtásáról	Viszacsatolást ad a bevezetett intézkedések hatásosságáról	Az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési terv nyomon követéséről szóló beszámoló összeállítása			Munkacsoport koordinálása	

4. melléklet

Kockázati kritérium mátrix

Az ítélőtáblára gyakorolt hatás

<i>Magas</i>	K	M	M
<i>Közepes</i>	A	K	M
<i>Alacsony</i>	A	A	K
	<i>Alacsony</i>	<i>Közepes</i>	<i>Magas</i>

A bekövetkezés valószínűsége

